

Nr 396.

Av herr **Andersson** i Torngård, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 15, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 6, 7, 8, 13, 29 och 40 §§ lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering.*

I Kungl. Maj:ts proposition (nr 15) till riksdagen med förslag angående ändrad lydelse av lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering har förslag framlagts avseende att bereda större tilläggspension åt pensionstagare inom vissa dyrortsgrupper, s. k. dyrortsgraderad folkpension. Förslaget synes vara så utformat, att verkningarna i vissa avseenden bli andra än som avsetts.

I fråga om det huvudsakliga syftet med pensionsreformen må följande uttalande av departementschefen i proposition till 1935 års riksdag anföras: »Såsom i betänkandet framhålles, torde avsikten med 1935 års pensionsreform icke hava varit att bereda de dyrare kommunerna och särskilt de större städerna en lättnad, som icke komme de övriga och ofta mindre bärkraftiga kommunerna till del.»

Verkningarna av pensionsreformen skulle emellertid, som förslaget nu föreligger, delvis komma att bli sådant att dyrortskommunerna skulle komma att ha fördelar av dyrortstilläggen utöver dem som komma övriga kommuner till del.

Genom att kommunerna äga att uppbära den pension, som utgår för å dess anstalter intagna personer, som där vårdas å kommunens bekostnad, skulle kommunerna inom dyrorterna komma i åtnjutande av större bidrag för de å anstalt intagna än andra kommuner och därigenom i motsvarig grad få de egna kostnaderna för anstalterna minskade.

För städerna Stockholm, Göteborg och Malmö skulle detta komma att verka ännu mer till dessas fördel på grund av att de genom avtal med och vederlag av staten själva ombesörja sinnessjukvården inom sina egna områden. Dessa städer skulle komma i åtnjutande av statens bidrag till dyrortsgrupperingen jämväl för de pensionsberättigade sinnessjukas vård och följaktligen få en motsvarig lindring i sina egna kostnader för ändamålet. I jämförelse med andra dyrorter, som icke ha egen sinnessjukvård, skulle dessa storstäder komma i en förmånligare ställning, vilket icke lärer vara avsett.

För att i dessa avseenden åstadkomma likhet mellan de olika ortsgrupperna borde sådan ändring vidtagas i den kungl. propositionen, att tilläggspension, som utgår för person, vilken på kommuns bekostnad är intagen på någon dess vårdanstalt, må utgå med det belopp, som motsvarar ortsgrupp 1, eller 250 kronor.

Även i ett annat avseende borde viss ändring vidtagas i förslaget enligt den kungl. propositionen. Enligt 7 § göres för beräkning av årsinkomst, som

i 6 § avses, vissa avvikelser. Sålunda räknas ej såsom inkomst pension eller understöd, som utgår på grund av egen eller anhörigs förutvarande arbetsanställning, i den mån beloppet sammanlagt icke överstiger i ortsgrupp 1 300 kronor, i ortsgrupp 2 350 kronor och i ortsgrupp 3 400 kronor.

På landet förekommer en med pension eller understöd på grund av föregående anställning jämförbar förmån, som emellertid icke enligt propositionen skulle komma i åtnjutande av denna fördelaktigare inkomstberäkning, nämligen vissa undantagsförmåner, som en lantbrukare förbehåller sig vid försäljning av sin egendom. Dessa undantagsförmåner bestå ofta i rätten att av den nya ägaren få åtnjuta vissa naturprodukter gratis eller till lägre priser, än som gälla i den öppna marknaden. Sådana undantagsförmåner förefalla att vara jämförbara med pension eller understöd på grund av förutvarande arbetsanställning och borde följaktligen ge anledning till samma grund för beräkning av inkomst enligt 7 §, för den som åtnjuter sådan undantagsförmån.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen vid ett bifall till kungl. propositionen nr 15 måtte besluta att tilläggspension till den, som åtnjuter understöd av fattigvårdssamhälle under sådana omständigheter, att samhället är berättigat uppbära pensionen, ej må utgå med högre belopp än 250 kronor, samt

att vid beräkning av årsinkomst, som i 6 § avses, undantagsförmån in natura, som ägare av jordbruksfastighet vid försäljning av sin egendom förbehållit sig få åtnjuta av tillträderen (nya ägaren), må jämsättas med sådan pension eller understöd, som utgår på grund av egen eller anhörigas anställning;

och anhålles, att utskottet måtte i nödig omfattning omarbета lagtexten.

Stockholm den 27 januari 1937.

Oscar Andersson,
Torngård.